

לשכת הרבנות אלעד

בראשות המרא דאתרא הגאון ר' **מרדכי מלכא שליט"א**
בד"צ אלעד * בתי הוראה * שרותי דת * רישום נישואין
נשיא וראש מוסדות "אור המלך" - אלעד

רשת מעונות יום, רשת גני ילדים, ת"ת "דרך המלך", ת"ת "פרי תואר", ובית יעקב פרי תואר, ישיבה קטנה
"אורחות יהודה" רשת כוללים "לקח טוב", מרכז שיקומי "אור המלך", קופת "מפעל החסד" אלעד

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA עיר התורה שקרובה אליך

תורת

**פרשת תזריע מצורע
חומרת לשון הרע**

המלך

ויקרא פרק יג (א) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן לֵאמֹר: (ב) אָדָם כִּי יִהְיֶה בְעוֹר בְּשָׂרוֹ שֵׁאֵת אוֹ סַפּוֹת אוֹ בַהֲרַת וְיִהְיֶה בְעוֹר בְּשָׂרוֹ לְנֹגַע צָרְעַת וְהִוָּבָא אֶל אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אוֹ אֶל אוֹזֵר מִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים: ויקרא פרק יד (א) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (ב) זֹאת תִּהְיֶה תֹרַת הַמִּצְרַע בְּיוֹם טְהִירָתוֹ וְהִוָּבָא אֶל הַכֹּהֵן: (ג) וַיֵּצֵא הַכֹּהֵן אֶל מוֹזוֹן לַמּוֹנֵה וַיֵּרְאֶה הַכֹּהֵן וְיִהְיֶה נֶרְפָא וְנֹגַע הַצָּרְעַת מִן הַצָּרְעוּעַ: (ד) וַצֹּהֵ הַכֹּהֵן וּלְקַח לַמִּטְהַר שְׁנֵי צִפְרִים זָוִיּוֹת טְהוֹרוֹת וְעֵץ אֲרָז וְשֵׁנֵי תוֹלְעֹת וְאוֹב: (ה) וַצֹּהֵ הַכֹּהֵן וְשִׁזַּט אֶת הַצִּפּוֹר הָאֶזוּת אֶל כָּלִי זָרָשׁ עַל מַיִם זָוִיִּים: (ו) אֶת הַצִּפּוֹר הַזֹּהֵה יִקַּח אֹתָהּ וְאֶת עֵץ הָאֲרָז וְאֶת שְׁנֵי הַתּוֹלְעֹת וְאֶת הָאוֹב וְטָבַל אוֹתָם וְאֶת הַצִּפּוֹר הַזֹּהֵה בְּדָם הַצִּפּוֹר הַשִּׁזּוּטָה עַל הַמַּיִם הַזָּוִיִּים: (ז) וְיִהְיֶה עַל הַמִּטְהַר מִן הַצָּרְעַת שִׁבְעַת פְּעָמִים וְטָהַר וְשָׁלוּחַ אֶת הַצִּפּוֹר הַזֹּהֵה עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה: (ח) וְכִבֶּס הַמִּטְהַר אֶת בְּגָדָיו וְגָלוּחַ אֶת כָּל שְׁעָרוֹ וְרוּזוֹן בְּמַיִם וְטָהַר וְאוֹזֵר יָבֹוא אֶל הַמּוֹנֵה וְיִשֵּׁב מוֹזוֹן לְאֶהְלוֹ שִׁבְעַת יָמִים: (ט) וְיִהְיֶה בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי יִגְלוּחַ אֶת כָּל שְׁעָרוֹ אֶת רִאשׁוֹ וְאֶת זָקָנוֹ וְאֶת גְּבוֹת עֵינָיו וְאֶת כָּל שְׁעָרוֹ יִגְלוּחַ וְכִבֶּס אֶת בְּגָדָיו וְרוּזוֹן אֶת בְּשָׂרוֹ בְּמַיִם וְטָהַר:

וכתב רבינו בחיי ויקרא פרק יג (ב) אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת. שנינו במשנה: ארבע מראות נגעים הן, שאת ותולדתה, בהרת ותולדתה, בהרת עזה כשלג, שניה לה כסיד ההיכל, שאת כצמר לבן, שניה לה כקרומ ביצה. וגוון ארבעתן לבן, והלובן הזה זה למעלה מזה במדרגה.

שאלות בפרשה:

- א { יש לשאול הרי ידוע כי צבע לבן מסמל את החסד ואת הטהרה כדכתיב ישעיהו פרק א (יח) לְכוּ נָא וְנִכְנְחָה יֹאמֶר יְהוָה אִם יִהְיֶה חֲטָאִיכֶם כְּשֵׁנִים כְּשֵׁלֶג יִלְבִּינוּ אִם יֵאָדְמוּ כְּתוֹלַע כְּצֶמֶר יִהְיֶה: וכעין לשון של זהורית ביו"כ שסימן הכפרה שנהפכת ללבן, ואילו כאן כל הנגעים בצבע לבן שאחד יותר מחברו וכולן סימני טומה?
- ב { עוד יש להבין טהרת המצורע שהתורה מצריכה אותו לגלח כל שיער גופו עדי הופכו לחתיכת בשר ללא שום שיער, ונתאר לעצמנו שהוא עם זקן ויש לו הדרת פנים נאלץ לאחר שדיבר לשון הרע לצאת מחוץ למחנה וטמא טמא יקרא שלא יתקרבו אליו ולאחר מכן כאשר יטהר ויהיה מגולח לא יוכל לצאת מרוב בושה שישאל מה קרא לו וכיצד יוכל לחזור למעמדו?

נגעים באין בעוון לה"ר:

אולם התשובה לכך הוא גודל חומרת המדבר לשון הרע שהיא עבירה היותר חמורה מכל העבירות כאשר נבאר ועונשה גדול מנשא. והנה מבואר כי הנגעים באים בעוון לה"ר **כן מבואר במסכת ערכין דף טו ע"ב** ואמר ר' יוסי בן זימרא כל המספר לשון הרע נגעים באים עליו, שנאמר [תהילים ק"א] מלשני בסתר רעהו אותו אצמית, וכתיב התם [ויקרא כ"ה] לצמיתות, מתרגמיהן לחלוטין.

חומרת עוון לה"ר:

ומבואר במסכת אבות דרבי נתן נוסחא א פרק ט עשרה נסיונות נסו אבותינו את הקב"ה ולא נענשו אלא על לשון הרע ואלו הן. אחד על הים ואחד בתחלת המן ואחד בסוף המן ואחד בשליו הראשון ואחד בשליו האחרון אחד במרה ואחד ברפידים ואחד בחורב ואחד במרגלים זה של מרגלים קשה מכלם שנאמר וינסו אותי זה עשר פעמים ולא שמעו בקולי (במדבר י"ד כ"ב). כיוצא בו וימתו האנשים מוציא דבת הארץ רעה במגפה לפני ה' (שם שם ל"ז). והלא דברים ק"ו ומה ארץ שאין לה לא פה לדבר ולא פנים ולא בשת בקש הקב"ה עלבונה מן המרגלים המדבר דברים כנגד חבירו ומבייש אותו על אחת כמה וכמה שיבקש הקב"ה עלבונו: **עוד מבואר במסכת ערכין דף טו ע"ב** תנא דבי רבי ישמעאל כל המספר לשון הרע מגדיל עונות כנגד שלש עבירות, עבודת כוכבים וגילוי עריות ושפיכות דמים, כתיב הכא לשון מדברת גדולות, וכתיב בעבודת כוכבים [שמות לב] אַנָּה חַטָּא הַעַם הַזֶּה חַטָּא גְדוֹלָה, בגילוי עריות כתיב [בראשית ט"ז] ואִיךְ אַעֲשֶׂה הָרְעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת, בשפיכות דמים כתיב [בראשית ד'] גְּדוֹל עוֹנֵי מִנְשׂוּא. והנה למרות שחז"ל הגדילו בחומרת עוון לה"ר שהוא יותר משלוש עבירות החמורות אך לא נתבאר עד כמה גדול, אולם ביאר החפץ חיים בהלכות לה"ר בהקדמה כמה איסורים יש בסיפור אחד של לה"ר. וז"ל בחישוב הלאוין, הרי חשבנו שבעה עשר לאוין הרגילין לבוא על ידי ספור לשון הרע ורכילות וכו' והוסיף בחישוב העשין, הרי חשבנו י"ד מצות עשה שרגילין לעבר עליהם על ידי ספור לשון הרע ורכילות לבד מ"ז לאוין הנ"ל. והוסיף בחישוב הארוין, הרי חשבנו ג' ארוין המצויין לבוא על ידי מדה רעה הזו. הראת לדעת עד כמה גדול וחמור עוון לה"ר אחד שאין לו אך ורע בכל העבירות, זאת ועוד נאמר באיסור לה"ר מה שלא נאמר בשום עבירה כדלקמן.

המדבר לה"ר מאבד מצוותיו ומקבל עברות המדובר:

עוד יותר חמור שכל המדבר לה"ר מאבד את כל מצוותיו ותורתו בסיפור אחד ולא רק זאת אלא מקבל את העבירות של אותו שדיבר עליו והיינו לוקה בכפליים, וכך אמר המלאך המגיד משרים למרן ה"בית יוסף" זצ"ל וז"ל **בספר מגיד מישרים פרשת ויקהל מהדורא קמא** וגם בענין הקמות אשר קמו נגדך אין להרהר כי הם לא יזיקוך אלא הועילו כי מי שאומר לשון הרע על חבירו מנכין לו מזכותיו ונותנים וכו' הוא אמת ויציב, ואלו הוי ידעי בני נשא דא הוו חדאין כד שמעיין דאמרי ביש מנהון, כאלו יהבי לון מתנת כסף או זהב אלא בגין יקרא דאורייתא דילך דלולו בה אחזי לכולי עלמא קטירי דיקומון בהון, ואתה תעמוד מנגד ותחזה ותחדי, אבל את לא תהרהר בהאי ולא במלה אחרת רק ביראת ה' כל היום וכל הלילה ובתורתו עכ"ל. **וכן כתב בספר חובות הלבבות שער ו שער הכניעה פרק ז** וז"ל בא"ר ואם מה שספרו עליו שקר, יאמר למספר וכו' הרף, אחי, וחמל על זכותיך, שלא תאבדנה ממך ולא תרגיש, כי כבר נאמר על אחד מן החסידים, שזכרו אותו לרעה, וכיון שהגיעו הדבר, שלח למדבר בו כלי מלא מזמרת ארצו, וכתב

לשכת הרבנות אלעד

בראשות המרא דאתרא הגאון ר' מרדכי מלכא שליט"א

בד"צ אלעד * בתי הוראה * שרותי דת * רישום נישואין

נשיא וראש מוסדות "אור המלך" - אלעד

רשת מעונות יום, רשת גני ילדים, ת"ת "דרך המלך", ת"ת "פרי תואר", ובית יעקב פרי תואר, ישיבה קטנה

"אורחות יהודה" רשת כוללים "לקח טוב", מרכז שיקומי "אור המלך", קופת "מפעל החסד" אלעד

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA עיר התורה שקרובה אליך

אליו הגיעני, ששלחת לי מנחה מזכיותיך, וגמלתין בזה. ואמר אחד מן החסידים הרבה בני אדם יבואו ליום החשבון, וכשמראים להם מעשיהם, ימצאו בספר זכיותם זכיות, שלא עשו אותם, ויאמרו לא עשינו אותם. ויאמר להם עשה אותם אשר דבר בכס וספר בגנותכם. וכן כשיחסר מספר זכיות המספרים בגנותם, יבקשו אותם בעת ההיא, ויאמר להם אבדו מכם בעת שדברתם בפלוני ופלוני. וכן יש מהם גם כן שימצאו בספר חובותם חובות שלא עשו, וכשאומרים לא עשינום, יאמר להם נוספו עליכם בעבור פלוני ופלוני שדברתם בם, כמו שנאמר והשב לשכנינו שבעתים אל חיקם חרפתם אשר חרפוך ה'. ועל זה הזהירנו הכתוב באמרו זכר את אשר עשה ה' אלהיך למרים בדרך עכ"ל.

ארבע כתות שאין רואות פני שכניה כולן בחטא הלשון:

וכתב השל"ה שער האותיות אות ש"ן שתיקה: ח. והנה לדיבור של עבירה אין ערך ואין שיעור לעונשו, כאשר האריכו רבותינו ז"ל (סוטה מב א) בארבע כתות שאין מקבלות פני שכניה, כת לצים, כת חנפים, כת שקרים, כת מספרי לשון הרע, וסימן לאלו הכתות - חשמ"ל.

המדבר לה"ר אין תפילתו מתקבלת:

כב. עוד ידוע המטמא פיו ולשונו בטומאת הדיבור, מאחת מהנה שהזכרו, אז כל דברי תורה ותפלותיו כולם נטמאו, ומחוך למחנה מושבם, ואדרכא מקבל עונש עליהם. כי הוא כמביא דורון חשוב למלך ונותן הדורון בכלי מלא קיא צואה, הנה מתקצף עליו המלך בכפליים.

מעשה עם החפץ חיים:

וראיתי בספר שאל איבך ויגדך חלק ב' עמוד מה: מעשה עם הגה"צ ר' משה אהרן שטרן ז"ל משגיח דיישיבת קמניץ בירושלים סיפר לי מעשה מהחפץ חיים זיע"א אותו שמע בבחרותו בארה"ב במהלך שיעור מפי הגאון רבי יעקב קמינצקי זצ"ל פעם יצאו החפץ חיים זיע"א ואדם גדול נוסף וידוע אני מי היה אדם גדול זה לנטיעה ארוכה בענין דחוף של מצוה הדרך ארכה להם כמה ימים כי המקום שאליו נסעו רחוק היה בהגיעם שמו מיד פניהם לתור אחר מקום אכסניה למען יוכלו להשיב את נפשם מעמל הדרך ולהשיב רעבונם, והנה לאחר שמצאו אכסניה אצל שולחנה של בעלת בית יראת שמים שהידורי הכשרות אצלה ענו על הדרישות המיוחדות של החפץ חיים וחבירו למסע ישבו שניהם וסעדו נפשם בתבשיל שהוגש להם בתוך סעודתם נכנסה בעלת הבית ושאלה אותם האם האוכל ערב לחיכם, החפץ חיים ענה מיד האוכל טוב מאד ואילו אותו חבר למסע אמר כן האוכל טוב למדי אם כי חסר היה קצת מלח אבל באופן כללי הוא טעים מאוד, כשאך יצאה בעלת הבית מהחדר תפס החפץ חיים בידי את זקנו וראשו ואנחת שבר בקעה מגרונו באומר אי וכו' כל ימי נזהרתי מלדבר ולשמע לשון הרע ועתה נכשלתי פה ממש ששמעתי וקיבלתי לשון הרע ואני מתחרט כבר על שנסעתי אתכם ובודאי לא היתה מצוה בנסיעתי אתכם, כשראה אותו אדם גדול כיצד התעטף החפץ חיים ביגון נאחו חרדה ותדהמה אך גם תמה תמיהה מסויימת מה לו כי נזעק ונסער כל כך ואולם מכיון שבחפץ חיים מדובר פתח ושאל מה כבר אמרתי רבי ישראל מאיר איו לשון הרע היתה פה, ענהו החפץ חיים כלום אין לשון הרע במה שאמרתי לבעלת הבית שהתבשיל חסר קצת מלח הן לא היא שבישלה את האוכל כי אם המבשלת שהיא מעסיקה וזו אשה אלמנה ומיד כששמעה את הטענה מפיכם על המלח הלכה למטבח ופתחה בטענות על המבשלת המסכנה למה לא שמת מלח בתבשיל והמבשלת ענתה כמובן כי כן שמה מלח ואז כבר הרעימה בעלת הבית את קולה וגערה בה באומרה הלא הרבנים הסועדים על שולחני ואוכלים את התבשילים שבישלת אומרים שלא שמת מלח וכיצד זה את אומרת אחרתו כך התווכחו השתיים כשהמבשלת אומרת בביטחה שמה מלח ובעלת הבית מטיחה בה וצועקת עליה שהיא שקרנית שכן אם הרבנים אומרים שהאוכל חסר מלח בודאי שהיא משקרת והמבשלת התכעסה ואמרה ברוגז בטוחה אני ששמתי מלח בתבשיל וכשומעה כך אמרה לה בעלת הבית אם את כה מעיזה פנים לומר על הרבנים שהם שקרנים הרי את מפוטרת ממשרתך ואיני רוצה בכך יותר כמבשלת, חבירו למסע של החפץ חיים שכאמור אדם גדול היה יושב ושומע בהקשבה מרובה את דברי החפץ חיים ופליאתו גוברת מרגע לרגע על דמיונו המופלג מנין לו כל זה איך הוא בונה מדיבור כל כך פעוט מגדלים באוויר ובגבור פליאתו הוא אומר רבי ישראל מאיר הנכם מגזימים, עונה לו החפץ חיים אם כן אם ברצונכם להיווכח שצדקתי הבה ניכנס שנינו למטבח ונראה מה מתרחש שם, קמו שניהם ונכנסו למטבח ומצאו איך שתי הנשים נרגזות ונרגשות ומוחות דמעה מעיניהן וכל זאת לאחר דין ודברים קולני ופוגע ולאחר שבעלת הבית הודיעה למבשלת שהיא מפוטרת הכל כפי שתיאר החפץ חיים קודם לכן כשראה אותו אדם גדול מה שקרה השתדל כמובן בכל כוחו לשנות את הדבר הוא שילם טבין ותקילין עבור האלמנה כדי שתוכל לחזור למשרתה וכדי שישררו ביניהם השלום והשלום.

נמצינו למדים ממעשה החפץ חיים עד כמה כל דיבור ולו הקטן ביותר יכול לגרום נזק וצער לזולת ולכן חובה על האדם לתת דעתו על כל מילה שמוציא מפיו, זאת ועוד שברגע שע"י אותה חברה שהלך נכשל בלה"ר אפילו שהלכו לעשות מצווה אין ערך לאותה מצווה כלום כי היא מעצת היצה"ר בכדי להכשיל את האדם בלה"ר ושווה ליצה"ר לתת לאדם לעשות מצווה בכדי שיכשלו בלה"ר החמור כנ"ל, וממילא עד כמה על האדם להיזהר כאשר נמצא בחברת אחרים כל שידוע שזה עלול להביאו לידי לה"ר אין לו להיות באותה חברה אפילו אם מטרתה לעשיית מצווה.

החותם בברכת שבת שלום ומבורך

בידידות ואהבה

מרדכי מלכא